

วิถีชีวิต และแนวทางการพัฒนานักศึกษาชาวกำพูชาในระหว่างที่ศึกษาใน
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

THE WAY OF LIFE AND GUIDELINE FOR DEVELOPMENT OF
CAMBODIAN STUDENTS DURING STUDY IN UBON RATCHATHANI
RAJABHAT UNIVERSITY

¹วรรณวิวัฒน์ เชียง, ²ภาสกร นันทพานิช และ ³ไพศาล พากเพียร

¹Vanichvath Chheang, ²Phassakon Nuntapanich และ ³Paisarn Phakphian

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, ประเทศไทย

Ubon Ratchathani Rajabhat University, Thailand.

¹vanichvath.cG62@ubru.ac.th

Received :September 10,2023; **Revised** : November 2, 2023; **Accepted** : December 30,2023

บทคัดย่อ

ปัจจุบัน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี มีนักศึกษาจากประเทศกำพูชาเข้ามาเรียนจำนวน 30 คน นักศึกษาทุกคนจำเป็นต้องมีการติดต่อเพื่อสร้างความสัมพันธ์กับชาวไทย ในวัฒนธรรมและสภาพแวดล้อมที่มีความแตกต่าง นักศึกษาชาวกำพูชาจึงต้องมีการปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตของตัวเอง ไม่ว่าจะเป็นด้านภาษา การใช้ชีวิตประจำวัน ด้านการเรียน ด้านสุขภาพกาย ด้านจิตใจ ด้านความสัมพันธ์ส่วนบุคคล ด้านวัฒนธรรมและประเพณีไทย ด้านสภาพความเป็นอยู่ ผู้วิจัยในฐานะเป็นนักศึกษาระดับบัณฑิตที่มาจากประเทศกำพูชา จึงมีความสนใจ ศึกษาวิถีชีวิต และแนวทางการพัฒนานักศึกษาชาวกำพูชาในระหว่างที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิถีชีวิต และแนวทางการพัฒนานักศึกษาชาวกำพูชาในระหว่างที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี และเพื่อศึกษาความสุขในการใช้ชีวิตของนักศึกษาชาวกำพูชาในมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาชาวกำพูชาระดับปริญญาตรี และปริญญาโท จำนวน 30 คน วิธิดำเนินการวิจัยประยุกต์ใช้กระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งผู้วิจัยแบ่งขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูลออกเป็น 3 ระยะคือ ระยะแรกเป็นการเก็บข้อมูลแบบสัมภาษณ์

¹นักศึกษา, สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

²รองศาสตราจารย์ ดร. คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

³ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

เชิงลึก ระยะที่สองเป็นการเก็บข้อมูลแบบสัมภาษณ์สนทนากลุ่ม โดยใช้วิธีการศึกษาแบบสัมภาษณ์สนทนากลุ่ม (Focus group discussion) และระยะที่สาม เป็นการเก็บข้อมูลแบบสอบถาม โดยใช้วิธีการประเมิน (Assessment) วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และใช้สถิติพื้นฐาน และสถิติที่ใช้ในการทดสอบความแตกต่าง ใช้การทดสอบ t- test และใช้การทดสอบ F - test ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาชาวกัมพูชาที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี และนักศึกษาชาวกัมพูชาที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาโท มีปัญหาในการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารประจำวัน ทั้งในการดำรงชีวิตทั่ว ๆ ไป ในระยะแรก ๆ มีปัญหาเรื่องค่าใช้จ่ายในระหว่างการศึกษา และปัญหาเรื่อง อาหาร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตของชาวกัมพูชาในช่วงวัยเรียนมีความแตกต่างกันกับวัฒนธรรมการใช้ชีวิตในวัยเรียนของคนไทย แต่ทั้งนี้ นักศึกษาชาวกัมพูชาก็มีข้อได้เปรียบในด้านการใช้ภาษาอังกฤษ และมีรุ่นพี่ที่เป็นชาวกัมพูชาด้วยกันคอยช่วยเหลือ เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับความสุขของนักศึกษาชาวกัมพูชา ระหว่างที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี พบว่า โดยภาพรวมความสุขของนักศึกษาชาวกัมพูชา ระหว่างที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานีในภาพรวมทั้ง 6 ด้านในปัจจุบัน อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบระดับความสุขของนักศึกษาชาวกัมพูชา ระหว่างที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานีในปัจจุบันที่ค้นพบว่า นักศึกษาชาวกัมพูชาที่มีเพศต่างกัน และระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความสุขของนักศึกษาชาวกัมพูชา ระหว่างที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานีในส่วนตัวความคิดเห็นโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

คำสำคัญ : แนวทางการพัฒนา วิถีชีวิต นักศึกษาชาวกัมพูชา

Abstract

Present Ubon Ratchathani Rajabhat University there are 30 students from Cambodia coming to study. Every student needs to have contact to build a relationship with Thai people in different cultures and environments Cambodian students therefore have to change their own way of life. Whether in terms of language daily life, learning, physical and mental health, personal relationship Thai culture and tradition in terms of living conditions, the researcher, as a graduate student from Cambodia, therefore have interest The Way of life and guideline for development of Cambodian Students during study in Ubon Ratchathani Rajabhat University. With the purpose of studying the way of life and development guidelines for Cambodian students during their studies in Ubon Ratchathani Rajabhat University and to study the happiness in life of Cambodian students in Ubon Ratchathani Rajabhat University. The samples were 30 Cambodian undergraduate and master's degree students. Research methodology applied

qualitative research. The researcher divided the data collection process into 3 phases: the first phase was an in-depth interview. The second phase was a focus group interview. The study method was focus group discussion is a collection of questionnaire data by using assessment methods (Assessment), analyzing data by content analysis (Content Analysis) and using basic statistics and statics used to test differences, t-test and F-test. The results showed that Cambodian students studying at a bachelor's degree and Cambodian students studying in master class have the problems in using Thai language for daily communication both in living, in the early stages, there was a problem with expenses during the study problems. This may be the culture of life Cambodians students during studying is different from the culture of life studying of Thai people. However, Cambodian students have an advantage in using english and there are seniors who are Cambodians together to help when have the problems during their studies at Ubon Ratchathani Rajabhat University, it was found that overall happiness of Cambodian students during their studies at Ubon Ratchathani Rajabhat University in 6 aspects at present at a high level and when studying the level of happiness of Cambodian students. During the study at Ubon Ratchathani Rajabhat University at present, it was discovered that Cambodian students of different genders and different educational levels There were no differences in opinions about the happiness of Cambodian students during their studies at Ubon Ratchathani Rajabhat University at the level of statistical significance .05.

Keywords: Guidelines for developing, Lifestyles, Cambodian Students

บทนำ

เทคโนโลยี และการศึกษาในปัจจุบันมีความก้าวหน้า และเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทุกประเทศต้องเผชิญกับภาวะความท้าทายต่อการเร่งรัดในการพัฒนาประเทศให้สอดคล้องกับความก้าวหน้าของโลก ในขณะที่สถานการณ์ปรับตัวและการพัฒนาของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี โดยเฉพาะในด้านการพัฒนาการศึกษา และการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันการศึกษาและหน่วยงานในต่างประเทศโดยเฉพาะประเทศในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการสร้างเครือข่ายระหว่างมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานีกับประเทศกัมพูชา ซึ่งการดำเนินงานที่ผ่านมาของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ได้มีการมอบทุนการศึกษาให้นักศึกษาชาวกัมพูชา ซึ่งมีทุนการศึกษาหลากหลายรูปแบบ อาทิเช่น ทุนพระราชทานของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (Sirindhorn) ทุนการลง

นามสร้างความร่วมมือเพื่อการบันทึกความเข้าใจ (Memorandum Of Understanding: MOU) กับสิทธิทุนการศึกษาเยาวชน ส๒ แทนรัฐบาลกัมพูชาและทุนการศึกษาจากรัฐบาลในโครงการต่าง ๆ เพื่อเป็นการช่วยเหลือ แก่นักศึกษาชาวกัมพูชา นอกจากนี้มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานียังมีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันการศึกษาในกรุงเทพมหานครของประเทศไทย กัมพูชาอย่างต่อเนื่อง โดยในทุกๆ ปีการศึกษาจะไปร่วมจัดนิทรรศการแนะนำการศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีแก่นักเรียนในกรุงเทพมหานครของประเทศไทย กัมพูชา ซึ่งตั้งปีการศึกษา 2557 จนถึง 2562 มีนักศึกษาจากประเทศกัมพูชาเข้ามาศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี จำนวน 30 คน โดยในกระบวนการจัดการเรียนการสอนนั้น มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานีได้มีการเตรียมความพร้อมด้านการใช้ภาษาไทย และการใช้ชีวิตอยู่ในประเทศไทย ให้กับนักศึกษา กัมพูชา เนื่องจากนักศึกษาขาดความรู้ในการใช้ภาษาไทย และการใช้ชีวิตอยู่ในประเทศไทย

ปัจจุบันมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี มีนักศึกษาจากประเทศกัมพูชาเข้ามาเรียน จำนวน 30 คน ซึ่งเมื่อนักศึกษาชาว กัมพูชาได้เข้ามาศึกษาที่มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี นักศึกษาทุกคนจำเป็นต้องมีการติดต่อเพื่อสร้างความสัมพันธ์กับชาวไทย ทั้งในด้านการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นคณาจารย์ บุคลากร และเพื่อนนักศึกษา รวมถึงการดำเนินชีวิตประจำวัน การติดต่อสื่อสารกับชาวไทยทั้งทางตรง และทางอ้อม ในวัฒนธรรมและสภาพแวดล้อมที่มีความแตกต่างกัน นักศึกษาชาว กัมพูชาจึงต้องมีการปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตของตนเอง ไม่ว่าจะเป็นด้านภาษา การใช้ชีวิตประจำวัน ด้านการเรียน ด้านสุขภาพกาย ด้านจิตใจ ด้านความสัมพันธ์ส่วนบุคคล ด้านวัฒนธรรมและประเพณีไทย ด้านสภาพความเป็นอยู่ และเงื่อนไขทางการเงิน จะค่อย ๆ ผ่านกระบวนการปรับตัว ซึ่งมักจะเกิดปัญหาต่าง ๆ เรื่องความวิตกกังวล ความเครียด ความเหงา ความไม่มั่นใจในการสื่อสารกับคนไทย ซึ่งปัญหาเหล่านี้อาจจะทำให้นักศึกษาบางคน ที่ไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมใหม่ ต้องเผชิญกับปัญหาการใช้ชีวิตเพื่อการศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ส่งผลให้การนักศึกษา เรียนโดยไม่มีความสุขหรืออาจจะไม่สำเร็จการศึกษาตามเป้าหมายที่วางไว้

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัย ในฐานะเป็นนักศึกษาระดับบัณฑิตที่มาจากประเทศ กัมพูชา จึงมีความสนใจและต้องการศึกษาว่าการใช้ชีวิต และแนวทางการพัฒนานักศึกษาชาว กัมพูชาในระหว่างที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานีเป็นอย่างไร และในระหว่าง การศึกษานักศึกษาชาว กัมพูชาประสบปัญหาการปรับตัวในการใช้ชีวิตในด้านต่าง ๆ อย่างไร ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญเพื่อพัฒนาให้พร้อมจะอยู่ร่วมกัน และศึกษาโดยมีความสุข เพื่อบรรลุเป้าหมายทำให้ การศึกษาสำเร็จด้วยดี และมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. ศึกษาวิถีชีวิต และแนวทางการพัฒนานักศึกษาชาว กัมพูชาในระหว่างที่ศึกษาใน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

2. เพื่อศึกษาความสุขในการใช้ชีวิตของนักศึกษาชาวกำพูชาในมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

นักศึกษาชาวกำพูชาระดับปริญญาตรี และปริญญาโท ระหว่าง พ.ศ. 2557-2562 ที่เคยศึกษา และกำลังศึกษาอยู่มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี จำนวน 30 คน เจ้าหน้าที่มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี จำนวน 3 คน และผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี จำนวน 2 คน

นักศึกษาชาวกำพูชาระดับปริญญาตรี และปริญญาโท จำนวน 30 คน เจ้าหน้าที่มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี จำนวน 3 คน และผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี จำนวน 2 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างเพื่อใช้ในการศึกษาเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้ กลุ่มที่ 1 สำหรับขั้นตอนสัมภาษณ์เชิงลึกมีจำนวนนักศึกษาชาวกำพูชา 20 คน ที่อยู่ในมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี กลุ่มที่ 2 สำหรับขั้นตอนสัมภาษณ์แบบสนทนากลุ่มมีจำนวนนักศึกษาชาวกำพูชา 10 คน ที่อยู่ในมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานีอย่างน้อย 3 ปี เจ้าหน้าที่มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี จำนวน 3 คน และผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี จำนวน 2 คน กลุ่มที่ 3 สำหรับขั้นตอนแบบสอบถามมีจำนวนนักศึกษาชาวกำพูชา 30 คน ระหว่าง พ.ศ. 2557 จนถึง 2562

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลงานวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาแนวทางทฤษฎี เอกสารต่าง ๆ ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

2.1 แบบสัมภาษณ์ “การศึกษาวิถีชีวิต และแนวทางการพัฒนานักศึกษาชาวกำพูชาในระหว่างที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี” แบ่งออก 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาชาวกำพูชา ประกอบด้วยประเด็นสัมภาษณ์เกี่ยวกับ สาขาที่เรียน คณะ ระดับการศึกษา ชั้นปี จังหวัด และชีวิตประจำวันที่มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับวิถีชีวิต และแนวทางการพัฒนานักศึกษาชาวกำพูชาในระหว่างที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ประกอบด้วยประเด็นสัมภาษณ์เกี่ยวกับ สภาพจุดอ่อน จุดแข็ง รวมทั้งปัญหาอุปสรรค และโอกาส แนวทาง และประเด็นการพัฒนาความเป็นอยู่ของนักศึกษาชาวกำพูชา ตัวบ่งชี้ (ตัวชี้วัด) การอยู่ในมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานีของนักศึกษา ชาวกำพูชาอย่างมีความสุข

2.2 แบบสอบถามนักศึกษาชาวกำพูชาในมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปสำหรับผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา คณะ ภูมิภาค

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจหรือความสุขกับการใช้ชีวิตในระหว่างที่ศึกษาในมหาวิทยาลัย ราชภัฏอุบลราชธานี แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ของ Likert Scale

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอตามลำดับ โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ ค่าร้อยละ (Percentage) การหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) ตามประเด็นการสัมภาษณ์จากแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Content Analysis) แล้วนำเสนอด้วยการพรรณนา

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์การศึกษาวิถีชีวิตนักศึกษาชาวกัมพูชาระหว่างที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี พบว่า นักศึกษาชาวกัมพูชาที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรีและนักศึกษาวกัมพูชาที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาโท มีปัญหาในการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารประจำวัน ทั้งในการดำรงชีวิตทั่วไป และความเข้าใจในเนื้อหาวิชาในระหว่าง การศึกษาในชั้นเรียนกับเพื่อน และอาจารย์ผู้สอน ซึ่งเมื่อพิจารณาเกี่ยวกับรายละเอียดของประเด็นปัญหา พบว่า นักศึกษาชาวกัมพูชาส่วนใหญ่ มีปัญหาเกี่ยวกับการใช้ภาษาไทยในระยะแรกๆ อาทิเช่น การออกเสียงวรรณยุกต์ การใช้พยัญชนะ การฟัง การพูด และการอ่าน จึงทำให้นักศึกษาชาวกัมพูชาทุกคนต้องเข้ารับการพัฒนาทักษะด้านการใช้ภาษาไทย และการใช้ชีวิตอยู่ในประเทศไทย ตามกระบวนการพัฒนาเตรียมความพร้อมที่มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานีจัดให้สำหรับนักศึกษา กัมพูชา เพื่อแก้ไขจุดอ่อนด้านภาษาไทยของตนเองได้ดีขึ้น โดยพยายามสื่อสารกับเพื่อนด้วยการใช้ภาษาไทย อ่านหนังสือ ดูหนัง ฟังเพลง เพื่อค้นคว้าหาความรู้และการสื่อความหมายตามหลักภาษาในสิ่งที่ตนเองยังไม่เข้าใจเพิ่มเติม นอกจากการสอบถามอาจารย์และเพื่อน และเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ เพื่อพัฒนาภาษาไทยของตนเองอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ยังพบว่า นักศึกษาชาว กัมพูชามีปัญหาเรื่องค่าใช้จ่ายในระหว่างการศึกษา ทั้งนี้เพราะการใช้ชีวิตในต่างประเทศมีการใช้ จ่ายค่อนข้างสูง เช่น ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอุปกรณ์การศึกษา เสื้อผ้า อาหาร และสวัสดิการด้านสุขภาพ รวมถึงค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการต่อ Visa ทุกปี ค่า Re-entry ทุกครั้ง เมื่อทำการเดินทางกลับประเทศ ซึ่งในการแก้ไขปัญหาด้านค่าใช้จ่ายชาว กัมพูชา จะรับประทานอาหารที่ร้านอาหาร การซื้อเสื้อผ้า เตาที่จำเป็น และลดการเดินทางกลับบ้าน นอกจากนักศึกษาวกัมพูชาจะพบปัญหาดังกล่าวข้างต้นแล้ว ยังพบว่า ปัญหาสำคัญอีกประเด็นคือ เรื่อง อาหาร ทั้งนี้เพราะวัฒนธรรมทางอาหารของแต่ละประเทศไม่เหมือนกัน อาทิเช่น อาหารไทยส่วนมากเป็นอาหารรสชาติเผ็ด และเค็ม ซึ่งทำ

ให้นักศึกษาชาวกำพูชาบางคนไม่สามารถรับประทานอาหารที่มีรสชาติเผ็ด และเค็มได้ต้องปรับตัวยาน บางคนใช้ปรับตัวเกี่ยวกับรสชาติอาหารไม่นาน

2. ผลการวิเคราะห์การประเมินคุณภาพชีวิตนักศึกษาชาวกำพูชาในระหว่างที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี พบว่า

2.1 จุดอ่อนการใช้ชีวิตของนักศึกษาชาวกำพูชา ส่วนใหญ่พบว่า ขาดทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร สำหรับการศึกษามหาวิทยาลัย รองลงมาคือ การดำรงชีวิตประจำวัน การจัดเตรียมเอกสารประกอบต่อวีซ่า การรายงานตัวทุก 90 วันของสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง นอกจากนี้ยังมีจุดอ่อนเรื่องค่าใช้จ่ายสำหรับสิ่งของที่เป็นในการดำรงชีวิตประจำวัน ค่าเช่าร่วมกิจกรรมต่างๆ ในการศึกษา นักศึกษาไม่สามารถหารายได้เสริม เพื่อลดค่าใช้จ่ายของตัวเองได้ เพราะไม่มีหนังสืออนุญาตทำงานให้ ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้ที่ผ่านมามีนักศึกษาชาวกำพูชาหลายคนทิ้งการศึกษากลับประเทศ

2.2 จุดแข็งความเป็นอยู่ของนักศึกษาชาวกำพูชา ส่วนใหญ่ พบว่า นักศึกษาได้รับความรู้ด้านภาษาหลากหลายมากขึ้น อาทิเช่น ภาษาไทย ภาษาอีสาน ภาษาลาว และภาษาอังกฤษ นักศึกษามีความสามัคคีช่วยเหลือกันและกัน การปรับตัวเข้ากับสังคมได้ดีโดยใช้เวลาไม่นาน ได้รับประสบการณ์ความเป็นอยู่ใหม่ในสังคมไทย ประสบการณ์ในการทำงานร่วมกับภาคีเครือข่าย โดยเฉพาะการเป็นส่วนหนึ่งในการประชาสัมพันธ์ในมหาวิทยาลัย การประสานงานระหว่างประเทศ การร่วมแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม กีฬา และการเดินทางไปศึกษาดูงานเพื่อค้นหาความรู้ตามท้องถิ่น ส่งผลให้นักศึกษามีสุขภาพ ความเป็นอยู่ที่ดี ทั้งด้านจิตใจ และด้านร่างกาย (มีสนามกีฬา สถานที่ออกกำลังกาย สวนสุขภาพชุมชน หอพักมีความสะดวกสบายในการใช้ชีวิต)

2.3 ปัญหาอุปสรรคด้านความเป็นอยู่ของนักศึกษาชาวกำพูชา พบว่า นักศึกษาชาวกำพูชาส่วนใหญ่ ประสบปัญหาด้านการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร กล่าวคือช่วงแรกมีความลำบากทำให้นักศึกษาบางคนหยุดเรียน เนื่องจากไม่สามารถสื่อสารได้ นอกจากนี้ยังพบว่า นักศึกษาชาวกำพูชาประสบปัญหาในเรื่องรสชาติของอาหาร ถึงแม้ว่ารสชาติคล้ายกัน แต่รสชาติอาหารไทยสำหรับคนกำพูชาถือว่ารสชาติเผ็ดมาก ปัญหาอีกประเด็นที่พบบ่อย คือ เรื่องขั้นตอนการจัดเอกสารในการข้ามชายแดนเพื่อกลับไปเยี่ยมบ้านนักศึกษาบางคนไม่ทราบว่าจะเตรียมเอกสารอะไรบ้าง ทำให้โดนปิดวีซ่า เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับการใช้ชีวิตความเป็นอยู่ พบว่า นักศึกษาชาวกำพูชามีการใช้ชีวิตความเป็นอยู่โดยลำพังในต่างประเทศ มีค่าใช้จ่ายสูงกว่าที่อยู่กับครอบครัว นักศึกษาบางคน อยากช่วยเหลือค่าใช้จ่ายครอบครัว อยากมีรายได้เสริมนอกเวลาเรียน แต่ไม่สามารถหางานทำเพื่อลดค่าใช้จ่ายได้ ส่วนนักศึกษาที่จบปริญญาตรี การใช้ชีวิตในหอพักที่มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานีจัดให้มีการกิจกรรมที่จัดขึ้นในเวลาไม่สมควรอย่างเช่น การรบกวน การทำความสะอาดหรือการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในช่วงเวลา 2.00 น. หรือ 3.00 น. ซึ่งที่เป็นเวลาพักผ่อน และวัฒนธรรมตั้งแต่ก่อนจนถึงปัจจุบันยังมีการดำเนินการอยู่ (คนไทยบางคนคิดว่าคนกำพูชากรีธาไม่ดี มีวิชาอาคม)

2.4 โอกาสความเป็นอยู่ของนักศึกษาชาวกำพูชา พบว่า นักศึกษาชาวกำพูชาส่วนใหญ่ปรับตัวเข้ากับสังคมได้อย่างดี พัฒนาตนเองเกี่ยวกับการศึกษา และความเป็นอยู่ได้รับความรู้

หลายภาษา มีความเป็นผู้นำ และอิสระกับตนเอง ทำให้ตัวเองเป็นผู้ใหญ่มากขึ้น ได้มีโอกาสพบเพื่อนใหม่เป็นคนต่างชาตินอกจากชาวกัมพูชาด้วยกัน เช่น ไทย ลาว เวียดนาม อินเดีย ภูฏาน จีน และได้มีโอกาสพบสิ่งแวดล้อมสังคมใหม่และแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมใหม่ ๆ

2.5 การพัฒนาความเป็นอยู่ของนักศึกษาชาวกัมพูชาที่เรียนอยู่ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี พบว่า มีการพัฒนา เช่น ภาษาไทย ภาษาอีสาน ภาษาลาว ความรู้เกี่ยวกับสังคมและชีวิตประจำวัน เรียนรู้วิถีการใช้ชีวิตแบบอิสระ การแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม และการใช้ชีวิตในต่างประเทศ ต่างวัฒนธรรม การเดินทางภายในมหาวิทยาลัยมีความสะดวกมากขึ้น (มหาวิทยาลัยมีจักรยานสำหรับนักศึกษาในการเดินทางภายในมหาวิทยาลัย) การฝากของหรือส่งของจากครอบครัวมีความสะดวกมากขึ้น ทำให้คนไทยได้รู้ว่าประเทศกัมพูชาเป็นประเทศเพื่อนบ้าน มหาวิทยาลัยได้พัฒนาการอบรมการต่อวีซ่า รายงานตัว งานติดต่อประสานงานหน่วยงานภายในของมหาวิทยาลัย ทำให้นักศึกษาได้รับความรู้ และมหาวิทยาลัยได้ช่วยนักศึกษากัมพูชาในการเตรียมเอกสารสำหรับการต่อวีซ่า และอบรมให้ความรู้ในการใช้ชีวิตประจำวันร่วมกับคนในท้องถิ่นที่พื้นที่ตั้งของมหาวิทยาลัย

2.6 สิ่งที่ทำให้นักศึกษากัมพูชามีความสุขในการใช้ชีวิตเรียนที่มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี พบว่า นักศึกษากัมพูชาส่วนใหญ่ได้รู้จักคนใหม่ เพื่อนใหม่ สังคมใหม่ ได้ร่วมกิจกรรมต่างๆ ของมหาวิทยาลัย การร่วมแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม ได้รับรู้กฎ ระเบียบข้อบังคับต่างๆ ของมหาวิทยาลัย อาทิเช่น การรักษาความสะอาดอาคารสถานที่ และบริเวณที่พัก ตลอดจนแหล่งเรียนรู้มีการจัดการขยะได้ดี ที่พักมีความปลอดภัย มีกล้องวงจรปิดรอบ ๆ ที่พัก ทำให้มีความอบอุ่นใจ การได้พบเพื่อนใหม่ เพื่อนรุ่นพี่ เพื่อนรุ่นน้อง ซึ่งทุกคนเป็นกัลยามิตรเหมือนพี่น้องกัน ไม่ว่าจะเป็นคนไทยหรือกัมพูชา ได้รับความรู้ ความอบอุ่น การดูแลจากรุ่นพี่รุ่นน้อง เกิดความสัมพันธ์นานาชาติ และจากคณะผู้บริหารของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี และหน่วยงานภาครัฐของประเทศกัมพูชา ส่วนเจ้าของพื้นที่ประชาชนชาวจังหวัดอุบลราชธานี มีจิตใจดี นิสัยดี ไม่มีความคิดที่จะรังเกียจเชื้อชาติ ทำให้เรารู้สึกปลอดภัย มีอิสระภาพในการใช้ชีวิตเพราะเราไม่ได้อยู่ใต้การปกครองของพ่อแม่ อย่างเช่นการเดินทางท่องเที่ยวหรือทำกิจกรรมอื่น ๆ กับเพื่อน ๆ และคณะอาจารย์ ทำให้เราได้เรียนรู้สิ่งใหม่ของสังคม

2.7 แนวทางการพัฒนานักศึกษากัมพูชาในระหว่างที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี พบว่า นักศึกษากัมพูชาให้ความคิดเห็นต่อสาเหตุที่นักศึกษาต่างชาติเข้ามาศึกษาที่มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี เพราะต้องการพัฒนาตนเอง กล่าวคือในเมื่อนักศึกษาได้สำเร็จการศึกษาแล้วหวังว่าทำให้เกิดการเชื่อมโยงกันระหว่างจังหวัดอุบลราชธานีหรือประเทศไทยกับประเทศกัมพูชาในมิติด้านต่าง ๆ เช่น อย่างน้อยที่สุดด้านภาษาหรือด้านวิชาต่าง ๆ เช่น นักศึกษาจบการเกษตร ด้านเทคโนโลยี เป็นต้น เพื่อนำเป็นพัฒนาประเทศในด้านที่ตัวเองทำอยู่ แล้วมหาวิทยาลัยก็หวังว่า หลังจากนักศึกษาจบไปมีประสิทธิภาพ มีความสุข มีจิตใจที่ดี รุ่นน้อง ๆ อยากรมาเรียนด้วย นั่นคณะผู้บริหารของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ได้มียุทธศาสตร์เพื่อพัฒนานักศึกษาไม่ว่าจะเป็นนักศึกษาไทยหรือนักศึกษาต่างชาติ เช่น นักศึกษากัมพูชา เวียดนาม ภูฏาน จีน อินเดีย ลาว ฝรั่งเศส เป็นต้น เมื่อนักศึกษาได้เข้ามาเป็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัยมีการ

ได้รับการพัฒนาที่เท่าเทียมกัน คณะผู้บริหารของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ได้มียุทธศาสตร์ในการพัฒนานักศึกษาทั้งหมด 5 ด้าน 1) มหาวิทยาลัยสุภาพงษ์ที่ดี ให้นักศึกษามีสุขภาพแข็งแรง ส่งผลให้สมองมีความฉลาดเฉลียว สุขภาพ และจิตใจเป็นเรื่องสำคัญจึงทำให้มหาวิทยาลัยได้จัดตั้งสถานที่ที่เหมาะสมสำหรับออกกำลังกาย และจัดที่ตั้งที่มีสุขภาวะทางจิตใจ เช่น สนามฟุตบอล สนามกีฬา ต่าง ๆ เพื่อให้นักศึกษาได้มีสุขภาพที่ดี 2) มหาวิทยาลัยสีเขียว มหาวิทยาลัยได้จัดสถานที่นั่งเล่นที่เรียน จัดการปลูกต้นไม้ จัดการเรื่องขยะ ฝุ่นฝอย จัดการ ได้จัดสถานที่ที่ดี 3) เสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ได้เสริมสร้างความร่วมมือไม่ว่าระหว่างนักศึกษาด้วยกันเอง หรือนักศึกษาชาวกับพุกากับนักศึกษาไทยหรือนักศึกษาต่างชาติด้วยผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ไม่ว่าจะ เป็นกีฬาหรือดนตรี การจัดสมมนา การจัดค่าย ไม่ว่าจะค่ายของมหาวิทยาลัยหรือค่ายสาขาวิชา 4) การพัฒนาการเรียนการสอน และการจัดการศึกษา เช่น จัดให้มีระบบฐานข้อมูลเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย พัฒนาระบบงานประกันคุณภาพการศึกษา 5) การสร้างการมีส่วนร่วม และการบริหารจัดการภายใต้หลักธรรมาภิบาล ซึ่งยุทธศาสตร์ทั้ง 5 ด้าน นี้ทำให้นักศึกษาทุกคนโดยเฉพาะนักศึกษาชาวกับพุกา มีความสุขในการใช้ชีวิต ศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี แห่งนี้

อภิปรายผล

นักศึกษาชาวกับพุกาที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรีและนักศึกษาชาวกับพุกาที่กำลังศึกษาใน ระดับปริญญาโท มีปัญหาในการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารประจำวัน ทั้งในการดำรงชีวิตทั่ว ๆ ไป ในระยะแรก ๆ มีปัญหาเรื่องค่าใช้จ่ายในระหว่างการศึกษา และปัญหาเรื่อง อาหาร นั้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตของชาวกับพุกาในช่วงวัยเรียนมีความแตกต่างกันกับวัฒนธรรมการใช้ชีวิตในวัยเรียนของคนไทย ส่วนในเรื่องของภาษานั้น ถือเป็นปัจจัยหลักที่นักศึกษาชาวกับพุกาทุกคนต้องฝึกฝน และเรียนรู้เพิ่มเติม แต่ทั้งนี้ นักศึกษาชาวกับพุกาก็มีข้อได้เปรียบในด้านการใช้ภาษาอังกฤษ และมีรุ่นพี่ที่เป็นชาวกับพุกาด้วยกันคอยช่วยเหลือ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของนิภา นิธยาน (2529: 15, อ้างถึงใน ปัทมาภรณ์ ธรรมทัต 2542: 20) กล่าวถึงการปรับตัวว่า ในชีวิตประจำวันของมนุษย์ต้องเผชิญกับสิ่งแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในตัวบุคคลหรือจากสภาพธรรมชาติที่อยู่รอบ ๆ ตัวสิ่งที่กล่าวนี้จะรบกวนดุลยภาพของบุคคล เป็นเหตุให้บุคคลต้องปรับตัวเพื่อดำรงไว้ ซึ่งความมั่นคงของชีวิต หากไม่มีการปรับตัวจะทำให้เกิดความคับข้องใจ ความขัดแย้ง วิตกกังวล เป็นผลให้บุคคลมีความตึงเครียดทางจิตใจ และอารมณ์อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ มนุษย์จึงจำเป็นต้องหาทางออกหรือหาวิธีแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เรียกว่ากระบวนการปรับตัว และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ รุ่งทิพย์ เอี่ยมจิตร (2551: 66) ได้ศึกษาการใช้ชีวิตของนักศึกษาระดับปริญญาตรีการใช้ชีวิตอยู่ในระดับดีพอใช้ชีวิตของนักศึกษา ในระดับอุดมศึกษา เป็นการแลกเปลี่ยนความรู้ในสังคมปัจจุบัน เรียนรู้ในการใช้ชีวิตแบบอิสระว่าชีวิตในสังคมต้องการอะไรที่จำเป็น พบอะไรบ้างในสังคม ทั้งนี้เป็นชีวิตนักศึกษาทุกคนต้องรู้ และปฏิบัติที่จำเป็น โดยเฉพาะนักศึกษาต่างชาติ เช่น นักศึกษากับพุกา ต้องมีการเรียนรู้

ภาษา ความกล้าหาญ การเรียนรู้วัฒนธรรม การใช้ชีวิตประจำวันและความอ่อนน้อมเพื่อพัฒนาเองได้ จะต้องเผชิญหน้ากับความวิตกกังวลในการใช้ชีวิตประจำวัน การใช้ภาษาเป็นต้น และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Ren Zuiyuan (2555: 138) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับ “การปรับตัวทางวัฒนธรรมของนักศึกษาชาวจีนในประเทศไทย : กรณีศึกษามหาวิทยาลัยบูรพา” ที่พบว่า กระบวนการปรับตัวทางวัฒนธรรมของนักศึกษาชาวจีนพบว่ามี 2 แนวทาง คือ แนวทางที่หนึ่ง เมื่อนักศึกษาชาวจีนเข้ามาในประเทศไทยในตอนแรกจะมีความรู้สึกตื่นเต้นกับการพบสิ่งแปลกใหม่ หลังจากนั้นก็จะเกิดช่องทางวัฒนธรรม แล้วจึงเริ่มมีการปรับตัวทางวัฒนธรรม แนวทางที่สอง นักศึกษาชาวจีนจะมีการช่องทางวัฒนธรรมในช่วงแรกก่อนแล้วค่อยปรับตัว เพื่อที่จะดำรงชีวิตประจำวัน ซึ่งเป็นกระบวนการที่นักศึกษาชาวจีนส่วนใหญ่ได้ประสบมา

เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับความสุขของนักศึกษาชาวกัมพูชาระหว่างที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ที่พบว่า โดยภาพรวมความสุขของนักศึกษาชาวกัมพูชาระหว่างที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานีในภาพรวมทั้ง 6 ด้านในปัจจุบัน อยู่ในระดับมาก (= 3.86) เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า นักศึกษามีความสุขอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีระดับค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ ด้านด้านการศึกษา รองลงมาคือ ด้านสังคม และด้านวัฒนธรรมและประเพณี (= 3.95, = 3.92 และ = 3.90) ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบระดับความสุขของนักศึกษาชาวกัมพูชา ระหว่างที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานีในปัจจุบันที่ค้นพบว่า นักศึกษาชาวกัมพูชาที่มีเพศต่างกัน และระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความสุขของนักศึกษาชาวกัมพูชาระหว่างที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานีในส่วนของความคิดเห็น โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 นั้น ทั้งนี้เป็นเพราะว่ากระบวนการเตรียมความพร้อมในการพัฒนาทักษะการใช้ชีวิต และการพัฒนานักศึกษาชาวกัมพูชา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ได้ดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลที่เป็นรูปธรรมกับนักศึกษาชาวกัมพูชาทั้งที่เข้ามาศึกษาในระดับปริญญาตรี และศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสำราญ จุช่วย และคณะ (2555: 15) ได้ศึกษารายงานการวิจัย คุณภาพชีวิตนักศึกษาวิทยาลัยราชพฤกษ์: กรณีศึกษานักศึกษาเข้าใหม่ ปีการศึกษา 2555 พบว่า นักศึกษาวิทยาลัยราชพฤกษ์มีระดับคุณภาพชีวิตในภาพรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก 3 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม และด้านจิตใจ และมีระดับคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน คือ ด้านร่างกาย และด้านสิ่งแวดล้อมภายในวิทยาลัย เมื่อเปรียบเทียบระดับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาขณะศึกษาอยู่ที่วิทยาลัยราชพฤกษ์ ปีการศึกษา 2555 กับตัวแปรอิสระ พบว่า 1. นักศึกษาวิทยาลัยราชพฤกษ์ที่มีเพศต่างกันมีระดับคุณภาพชีวิตในวิทยาลัยราชพฤกษ์โดยรวมไม่แตกต่างกัน 2. นักศึกษาวิทยาลัยราชพฤกษ์ที่มีอายุต่างกันมีระดับคุณภาพชีวิตไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่านักศึกษาที่มีระหว่าง 22-25 ปี และนักศึกษาที่มีอายุระหว่าง 26-29 ปี มีระดับคุณภาพชีวิตด้านร่างกาย ด้านจิตใจ และด้านความสัมพันธ์ทางสังคมแตกต่างกัน 3. นักศึกษาวิทยาลัยราชพฤกษ์ที่ศึกษาในคณะสาขาวิชาที่ต่างกันมีระดับคุณภาพชีวิตในแต่ละด้านทั้ง 5 ด้าน ไม่แตกต่างกัน 4. นักศึกษาวิทยาลัยราชพฤกษ์ที่มาจากสถาบันในเครือตั้ง

ตรงจิตร และนักศึกษาที่มาจากสถาบันนอกเครือข่ายตรงจิตร มีระดับคุณภาพชีวิตในขณะที่ศึกษาอยู่ที่วิทยาลัยราชพฤกษ์ไม่แตกต่างกัน

จากผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสามารถเห็นถึงวิถีชีวิต และแนวทางการพัฒนานักศึกษาชาวกัมพูชาในระหว่างที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ทำให้ทราบถึงตัวชี้วัดของความสุข ในการใช้ชีวิตของนักศึกษาชาวกัมพูชาที่กำลังศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

ในวัฒนธรรมและสภาพแวดล้อมที่มีความแตกต่าง นักศึกษาชาวกัมพูชาจึงต้องมีการปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตของตนเอง ไม่ว่าจะเป็นด้านภาษา การใช้ชีวิตประจำวัน ด้านการเรียน ด้านสุขภาพกาย ด้านจิตใจ ด้านความสัมพันธ์ส่วนบุคคล ด้านวัฒนธรรมและประเพณีไทย ด้านสภาพความเป็นอยู่ และเงื่อนไขทางการเงินจะค่อย ๆ ผ่านกระบวนการปรับตัว ซึ่งมักจะเกิดปัญหาต่าง ๆ เรื่องความวิตกกังวล ความเครียด ความเหงา ความไม่มั่นใจในการสื่อสารกับคนไทย ซึ่งปัญหาเหล่านี้อาจจะทำให้นักศึกษาบางคน ที่ไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมใหม่ ต้องเผชิญกับปัญหาการใช้ชีวิตเพื่อการศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ส่งผลให้การนักศึกษา เรียนโดยไม่มีความสุขหรืออาจจะไม่สำเร็จการศึกษาตามเป้าหมายที่วางไว้

ผู้วิจัยในฐานะเป็นนักศึกษาระดับบัณฑิตที่มาจากประเทศกัมพูชา จึงมีความสนใจและต้องการศึกษาว่า การใช้ชีวิต และแนวทางการพัฒนานักศึกษาชาวกัมพูชาในระหว่างที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญเพื่อพัฒนาให้พร้อมจะอยู่ร่วมกัน และศึกษาโดยมีความสุข เพื่อบรรลุเป้าหมายทำให้การศึกษาสำเร็จด้วยดี และมีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

- นิภา นิธยาน. (2529). *การปรับตัวและบุคลิกภาพ*. กรุงเทพฯ: สารศึกษาการพิมพ์.
- ปัทมาภรณ์ ธรรมทัต. (2542). *กระบวนการให้สารนิเทศเพื่อการปรับตัวทางวัฒนธรรมของบุคลากรต่างชาติในประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- รุ่งทิพย์ เอี่ยมจิตร. (2551). *การใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง เขตหัวหมาก กรุงเทพมหานคร*. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- Ren Zhiyuan. (2555). *การปรับตัววัฒนธรรมของนักศึกษาชาวจีนในประเทศไทย กรณีศึกษา : มหาวิทยาลัยบูรพา*. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำราญ จุช่วย และคณะ. (2555). *การศึกษาคุณภาพชีวิตนักศึกษามหาวิทยาลัยราชพฤกษ์: กรณีศึกษา นักศึกษาเข้าใหม่ปีการศึกษา 2555*. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยราชพฤกษ์.

